

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ, Ευρατόμ) 2019/493 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 25ης Μαρτίου 2019****για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 όσον αφορά τη διαδικασία ελέγχου σχετικά με παραβάσεις των κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 224,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 106α,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ θεσπίστηκε συγκεκριμένο ευρωπαϊκό νομικό καθεστώς για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα, και προβλέπεται η χρηματοδότησή τους από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεσπίζεται επίσης Αρχή για τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα («η Αρχή»).
- (2) Για να μπορέσει η Αρχή να εκπληρώσει πλήρως τα καθήκοντά της, συμπεριλαμβανομένων των νέων καθηκόντων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, και για να έχει τη δυνατότητα να το πράξει κατά τρόπο ανεξάρτητο, είναι αναγκαίο να στελεχωθεί με μόνιμο προσωπικό και να εκχωρηθούν εξουσίες αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής στον διευθυντή της Αρχής.
- (3) Τα πρόσφατα γεγονότα κατέδειξαν τους δυνητικούς κινδύνους για τις εκλογικές διαδικασίες και τη δημοκρατία οι οποίοι μπορούν να προκύψουν από την παράνομη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να προστατευτεί η ακεραιότητα της ευρωπαϊκής δημοκρατικής διαδικασίας με την πρόβλεψη οικονομικών κυρώσεων σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα ή τα ευρωπαϊκά πολιτικά ιδρύματα εκμεταλλεύονται τις παραβάσεις των κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό να επηρεάσουν το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- (4) Προς τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να θεσπιστεί διαδικασία ελέγχου στο πλαίσιο της οποίας η Αρχή οφείλει, σε ορισμένες περιπτώσεις, να ζητεί από την επιτροπή ανεξάρτητων διακεκριμένων προσωπικοτήτων που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014, να εξετάζει κατά πόσον ένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ένα ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα έχει επηρεάσει εσκεμμένα ή έχει επιχειρήσει να επηρεάσει το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκμεταλλευόμενο παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όταν, σύμφωνα με τη διαδικασία ελέγχου, αποδεικνύεται ότι αυτό ισχύει, η Αρχή θα πρέπει να επιβάλλει κυρώσεις βάσει του αποτελεσματικού, αναλογικού και αποτρεπτικού συστήματος επιβολής κυρώσεων που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014.
- (5) Όταν η Αρχή επιβάλλει κύρωση στο ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ίδρυμα σύμφωνα με τη διαδικασία επαλήθευσης, θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη την αρχή *ne bis in idem*, βάσει της οποίας δεν μπορούν να επιβάλλονται κυρώσεις δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη. Η Αρχή θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι τηρείται η αρχή της ασφάλειας δικαίου και ότι το ενδιαφερόμενο ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα έχει την ευκαιρία να ακουστεί.

⁽¹⁾ Γνώμη της 12ης Δεκεμβρίου 2018 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 2019.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών (ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 1).

- (6) Η νέα διαδικασία θα πρέπει να συνυπάρχει με τις τρέχουσες διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις καταχώρισης και σε περιπτώσεις προφανούς και σοβαρής καταπάτησης των αξιών στις οποίες βασίζεται η Ένωση. Ωστόσο, οι προθεσμίες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις καταχώρισης που προβλέπονται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στη νέα διαδικασία.
- (7) Δεδομένου ότι η νέα διαδικασία ενεργοποιείται με απόφαση αρμόδιας εθνικής εποπτικής αρχής προστασίας των δεδομένων, το ενδιαφερόμενο ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα θα πρέπει να μπορεί να ζητεί την επανεξέταση της κύρωσης σε περίπτωση κατάργησης της απόφασης της εθνικής εποπτικής αρχής, ή τελεσφόρησης προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης, εφόσον έχουν εξαντληθεί όλα τα εθνικά μέσα έννομης προστασίας.
- (8) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι εκλογές του 2019 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα διεξαχθούν σύμφωνα με ισχυρούς δημοκρατικούς κανόνες και με πλήρη σεβασμό των ευρωπαϊκών αξιών της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, είναι σημαντικό οι διατάξεις για τη νέα διαδικασία ελέγχου να τεθούν σε ισχύ εγκαίρως και η διαδικασία να εφαρμοστεί το συντομότερο δυνατόν. Για να επιτευχθεί αυτό, οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014, οι οποίες θεσπίζονται με τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να αρχίσουν να ισχύουν την ημερομηνία της δημοσίευσής τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (9) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 θα πρέπει συνεπώς να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1141/2014 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 6, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Ο διευθυντής της Αρχής επικουρείται από υπαλλήλους έναντι των οποίων ασκεί εξουσίες αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής και αρμόδιας αρχής δυνάμει του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εξουσίες για τη σύναψη συμβάσεων απασχόλησης με το λοιπό προσωπικό δυνάμει του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού, που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 (“εξουσίες αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής”). Η Αρχή μπορεί να κάνει χρήση, σε κάθε τομέα εργασιών της, άλλων αποσπασμένων εθνικών εμπειρογνομόνων ή άλλων υπαλλήλων που δεν απασχολούνται από την Αρχή.

Στο προσωπικό της Αρχής εφαρμόζονται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, καθώς και οι κανόνες που θεσπίζονται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού.

Η επιλογή των υπαλλήλων δεν πρέπει να μπορεί να έχει ως συνέπεια σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των καθηκόντων τους στην Αρχή και άλλων επίσημων καθηκόντων που μπορεί ενδεχομένως να ασκούν, και πρέπει να απέχουν από κάθε ενέργεια που δεν συνάδει με τη φύση των καθηκόντων τους.».

2) Στο άρθρο 10 παράγραφος 3, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι διαδικασίες που προβλέπονται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο δεν κινούνται εντός του διμήνου που προηγείται των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αυτός ο χρονικός περιορισμός δεν ισχύει όσον αφορά τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 10α.».

3) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 10α

Διαδικασία ελέγχου σχετικά με παραβάσεις των κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Κανένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα δεν επηρεάζει σκόπιμα, ούτε επιχειρεί να επηρεάσει το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκμεταλλευόμενο παράβαση, από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, των κανόνων που διέπουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Εάν η Αρχή ενημερωθεί για απόφαση εθνικής εποπτικής αρχής, κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), με την οποία διαπιστώνεται ότι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο παραβίασε εφαρμοστέους κανόνες σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εάν προκύπτει από την εν λόγω απόφαση, ή όταν υπάρχουν βάσιμες υποψίες, ότι η παράβαση συνδέεται με πολιτικές δραστηριότητες ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος ή ευρωπαϊκού πολιτικού ιδρύματος στο πλαίσιο των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Αρχή παραπέμπει το ζήτημα αυτό στην επιτροπή ανεξάρτητων διακεκριμένων προσωπικοτήτων που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 11 του παρόντος κανονισμού. Η Αρχή μπορεί, εάν χρειαστεί, να έρθει σε επαφή με την ενδιαφερόμενη εθνική εποπτική αρχή.

3. Η επιτροπή που αναφέρεται στην παράγραφο 2 γνωμοδοτεί σχετικά με το κατά πόσον το ενδιαφερόμενο ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα έχει επηρεάσει εσκεμμένα ή έχει επιχειρήσει να επηρεάσει το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκμεταλλευόμενο την εν λόγω παράβαση. Η Αρχή ζητεί τη γνωμοδότηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, το αργότερο εντός ενός μηνός αφότου ενημερωθεί για την απόφαση της εποπτικής αρχής. Η Αρχή ορίζει σύντομη και εύλογη προθεσμία στην επιτροπή για να υποβάλλει τη γνωμοδότηση της. Η επιτροπή υποβάλλει τη γνωμοδότησή της εντός της προθεσμίας αυτής.

4. Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της επιτροπής, η Αρχή αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο vii), κατά πόσο πρέπει να επιβληθούν οικονομικές κυρώσεις στο ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή στο ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα. Η απόφαση της Αρχής είναι δεόντως αιτιολογημένη και δη σε ό,τι αφορά τη γνωμοδότηση της επιτροπής και δημοσιεύεται χωρίς καμία χρονοτριβή.

5. Η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 10.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).».

4) Στο άρθρο 11 παράγραφος 3, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Όταν καλείται από την Αρχή, η επιτροπή γνωμοδοτεί σχετικά με:

α) κάθε προφανή και σοβαρή καταπάτηση των αξιών επί των οποίων ερείδεται η Ένωση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ), από ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα·

β) το κατά πόσον ένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ένα ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα έχει επηρεάσει εσκεμμένα ή έχει επιχειρήσει να επηρεάσει το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκμεταλλευόμενο παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται τα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου, η επιτροπή μπορεί να ζητήσει κάθε σχετικό έγγραφο ή αποδεικτικό στοιχείο από την Αρχή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το ενδιαφερόμενο ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα, άλλα πολιτικά κόμματα, άλλα πολιτικά ιδρύματα ή άλλους ενδιαφερομένους, και μπορεί να ζητήσει να ακούσει τους εκπροσώπους τους. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, οι εθνικές εποπτικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 10α συνεργάζονται με την επιτροπή σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.».

5) Στο άρθρο 18, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα και το ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα πρέπει, κατά την υποβολή της αίτησης, να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 23 και, από την ημερομηνία της αίτησης έως τη λήξη του οικονομικού έτους ή της δράσης που καλύπτει η συνεισφορά ή η επιδότηση, να παραμείνουν καταχωρισμένα στο Μητρώο και να μην είναι δυνατόν να τους επιβληθεί καμία από τις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 και στο άρθρο 27 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημεία v), vi) και vii).».

6) Το άρθρο 27 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 2 στοιχείο α), προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«vii) όταν, σύμφωνα με τη διαδικασία ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 10α, αποδεικνύεται ότι ένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα ή ένα ευρωπαϊκό πολιτικό ίδρυμα έχει εσκεμμένα επηρεάσει ή επιχειρήσει να επηρεάσει το αποτέλεσμα των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκμεταλλευόμενο παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«7. Σε περίπτωση κατάργησης μιας απόφασης της εθνικής εποπτικής αρχής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10α, ή σε περίπτωση οριστικής τελεσφόρησης προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης, και εφόσον έχουν εξαντληθεί όλα τα εθνικά μέσα έννομης προστασίας, η Αρχή επανεξετάζει κάθε κύρωση που έχει επιβληθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) σημείο vii) κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου ευρωπαϊκού πολιτικού κόμματος ή ευρωπαϊκού πολιτικού ιδρύματος.».

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 25 Μαρτίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
A. TAJANI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
G. CIAMBA
